

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Mantojums](#) > [Mantošana](#) > Netherlands

Mantošana

 Nīderlande

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Šīs informatīvās lapas sagatavotas sadarbībā ar [ES Notāru padomi \(CNUE\)](#).

1 Kā tiek taisīts pēdējās gribas rīkojums (testaments, savstarpējs testaments vai mantojuma līgums)?

Testamentu var noformēt tikai ar notariālu aktu (notariāli apliecināts testaments) (*notariële akte (notarieel testament)*) vai ar roku rakstītu privātu aktu, ko nodod notāram glabāšanai deponētā testamentā (*depot-testament*) (Civillikuma (*Burgerlijk Wetboek*) 4:94. pants). Īpašos gadījumos ir noteikts ierobežots skaits izņēmumu (Civillikuma 4:97-107. pants). Savstarpējs testaments (*gezamenlijk testament*) netiek pieņemts (Civillikuma 4:93. pants). Netiek pieņemts arī nolīgums par nākotnes mantojumu. Saskaņā ar Civillikuma 4:4. panta 2. punktu nolīgums, kura nolūks ir daļēji vai pilnīgi atsavināt vēl nenodotu īpašumu, nav spēkā.

2 Vai pēdējās gribas rīkojumam vajadzētu būt registrētam, un ja jā, tad kā?

Notāram, kurš sagatavo testamentu, nākamajā darb dienā ir jāregistrē šī informācija Centrālajā testamentu registrā (CTR).

Sk. arī: <http://www.centraaltestamentenregister.nl>. Informācija par testamenta glabāšanu, registrēšanu un meklēšanu ir pieejama arī Eiropas testamentu registru tīkla asociācijas (*ENRWA*) tīmekļvietnes sadaļā "Informācijas lapa": <http://www.arert.eu>

3 Vai ir ierobežojumi brīvībai rīkoties ar īpašumu nāves gadījumā (piemēram, neatņemamā daļa)?

Mirušā lejpējie radnieki (bērni vai – ja bērni jau ir miruši – viņu bērni) nevar tikt pilnīgi atstumti no mantojuma. Viņiem ir tiesības uz neatņemamo daļu (*legitieme portie*). Laulātajam un augšupējiem radniekiem nav tiesību uz neatņemamo daļu. Neatņemamās daļas vērtība atbilst pusei no mantojuma vērtības (sk. Civillikuma 4:64. pantu). Ja lejpējis radnieks izmanto savas tiesības uz neatņemamo daļu, viņu vairs neuzskata par mantinieku (*erfgenaam*), bet gan par mantojuma kreditoru (*schuldeiser*).

4 Kas manto un cik daudz gadījumā, ja pēdējās gribas rīkojuma nav?

Ja testaments nav sagatavots, dažādās situācijās tiek piemēroti turpmāk norādītie principi.

Ja mirusī persona nebija precējusies un tai nebija bērnu, pamatā mantojumu vienādās daļās saņem vecāki, brāļi un māsas, turklāt katrs no vecākiem vienmēr manto vismaz ceturtdaļu mantojuma.

Ja mirusī persona nebija precējusies, taču tai ir pārdzīvojušie bērni, mantojums tiek vienlīdzīgi sadalīts starp bērniem.

Ja mirušajai personai ir pārdzīvojušais laulātais, taču nav pārdzīvojušo bērnu, pārdzīvojušais laulātais manto visu mantojumu.

Ja mirušajai personai ir pārdzīvojušais laulātais un pārdzīvojušie bērni, bērni un laulātais manto vienlīdzīgas mantojuma daļas, taču pārdzīvojušais laulātais saskaņā ar likumu iegūst mantojumā ietilpstošo mantu. Par mantojuma likvidāciju ir atbildīgs laulātais. Visiem mantinieku statusā esošiem bērniem būs likumīgas tiesības uz naudas prasību (*geldvordering*) pret pārdzīvojušo laulāto. Naudas prasība atbilst bērna daļai mantotajā īpašumā. Šī prasība kļūst izpildāma, ja pārdzīvojušajam laulātajam tiek pasludināta maksātnespēja vai tiek uzsākta parāda pārstrukturēšana (sk. arī Fizisko personu parādu pārstrukturēšanas likumu (*Wet schuldsanering natuurlijke personen*)), kā arī pārdzīvojušā laulātā nāves gadījumā (Civillikuma 4:13. pants). Dažās situācijās bērni var arī celt savu naudas prasību agrāk, piemēram, ja pārdzīvojušais laulātais atkārtoti apprecas.

Nosacījumi laulātajiem un partneriem registrētās partnerattiecībās ir vienādi.

5 Kāda veida iestāde ir kompetenta:

5.1 mantošanas lietās?

5.2 saņemt paziņojumu par mantojuma pieņemšanu vai atraidīšanu?

5.3 saņemt paziņojumu par legāta pieņemšanu vai atraidīšanu?

5.4 saņemt paziņojumu par neatņemamās daļas pieņemšanu un atraidīšanu?

Nīderlandē kompetentā iestāde saistībā ar mantojuma tiesībām ir notārs. Puses var brīvi izvēlēties notāru neatkarīgi no mirušās personas pēdējās dzīvesvietas.

Mantniekam ir trīs iespējas.

1. pieņemt mantojumu bez nosacījumiem;
2. pieņemt mantojumu ar inventāra tiesībām — tas nozīmē, ka atbildība par parādiem nevar pārsniegt saņemtā mantojuma vērtību (*beneficiair aanvaarden*);
3. atteikties no mantojuma.

Ja mantnieks vēlas pieņemt mantojumu pilnīgi (beznosacījuma pieņemšana), viņš to var darīt netieši un bez īpašām formalitātēm, veicot konkrētas darbības, piemēram, pārdodot vai citādi pārņemot mirušā mantu. Mantojuma beznosacījuma pieņemšanas sekas ir tādas, ka mantnieks ir personiski atbildīgs par mantojuma parādiem ar savu mantu. Mantnieks var ierobežot šo atbildību, nepārprotami apliecinot, ka pieņem mantojumu ar nosacījumu, ka mantojuma parādi nepārsniedz tā vērtību. Lai to izdarītu, mantnieks iesniedz tiesas kancelejā (*griffie van de rechtbank*) paziņojumu par mantojuma pieņemšanu ar inventāra tiesībām (*verklaring van beneficiaire aanvaarding*). Mantniekam tas ir jādara arī tad, ja viņš nevēlas saņemt mantojumu un vēlas no tā atteikties. Šo paziņojumu iesniegšanai nav paredzēts termiņš, tomēr kreditors vai cita ieinteresētā persona var pieprasīt, lai tiesa mantniekam nosaka termiņu. Ja mantnieks nerīkojas līdz šā termiņa beigām, uzskata, ka mantojums pieņemts bez nosacījumiem. Tā uzskata arī tad, ja pirms paziņojuma sniegšanas mantnieks ir rīkojies tā, it kā viņš būtu bez nosacījumiem pieņēmis mantojumu. Pieņemto lēmumu nevar mainīt.

Legātus (*legaten*) var pieņemt vai atraidīt bez noteiktām formalitātēm. Saskaņā ar Nīderlandes tiesību aktiem nav iespējama legātu ierobežota pieņemšana.

Neatraidāmais mantnieks (*legitimaris*) var atteikties no savām tiesībām uz neatņemamo daļu, vienkārši to nepieprasot. Tiesību akti nenosaka īpašas deklarācijas, kas būtu iesniedzamas šajā nolūkā. Ja neatraidāmais mantnieks atraida savu neatņemamo daļu, pastāv iespēja to norādīt deklarācijā.

6 Īss procedūras apraksts, kura paredzēta mantošanas kārtošanai saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp mantojuma sadalei un mantas dalīšanai

(tostarp informācija par to, vai mantošanas procedūru sāk tiesa vai cita kompetenta iestāde pēc savas iniciatīvas).

Vairumā gadījumu, jo īpaši tad, ja ir noslēgts laulības līgums (*huwelijkscontract*) vai ir sagatavots testaments, mantojuma likvidācijā ir ieteicams iesaistīt notāru. Katrs mantinieks vai testamenta izpildītājs (*executeur-testamentair*), ja tāds ir norādīts testamentā, var piesaistīt notāru Nīderlandē. Puses var brīvi izvēlēties notāru neatkarīgi no mirušās personas pēdējās dzīvesvietas. Notārs palīdzēs mantiniekiem kārtot ar mantojumu saistītās lietas. Viņš noteiks/norādīs, kas ir mantinieki, pirms tiek pārbaudīts, vai ir sagatavots testaments, un informēs saņēmējus un konsultēs tos par sekām, ko rada mantojuma pieņemšana vai noraidīšana. Notārs var arī palīdzēt mantiniekiem nodokļu saistību izpildes jautājumos. Mantojuma likvidācijas procesā tiesa var iesaistīties tikai noteiktās situācijās. Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad rodas strīdi saistībā ar mantojuma likvidāciju vai kāds no mantiniekiem nevar aizstāvēt savas intereses (piemēram, tāpēc, ka ir nepilngadīgs).

7 Kā un kad persona kļūst par mantinieku vai legātāru?

Nīderlandē nav paredzētas konkrētas tiesas procedūras. Ja testamenta nav, tiesību aktos ir noteikts, kas ir mantinieki. Ja ir testaments, tajā ir norādīts, kas ir mantinieki un legatāri (*legatarissen*). Notārs mantojuma apliecībā (*verklaring van erfrecht*) var norādīt, kas ir īpašuma mantinieki, sk. Civillikuma 4:188. pantu. Testamenta izpildītājs arī var pieprasīt mantojuma apliecību. Notāram ir pilnvaras norādīt mantojuma apliecībā personas, kurām ir tiesības uz mantojumu, to mantojuma daļas un, ja attiecināms, testamenta izpildītāju. Pamatojoties uz mantojuma apliecību, mantinieki / testamenta izpildītājs var sevi identificēt ar mantojumu saistītajiem parādnikiem un var pieprasīt izpaust bankas kontu bilances datus, utt. Lai nodotu kādam no mantiniekiem nekustamo īpašumu vai tiesības uz nekustamo īpašumu, ir nepieciešams notariāls akts.

8 Vai mantinieki ir atbildīgi par mirušā parādiem, un ja jā, ar kādiem nosacījumiem?

Ja mantinieks bez nosacījumiem ir pieņēmis mantojumu, viņš ir pilnīgi atbildīgs par mirušās personas parādiem (Civillikuma 4:182. pants). Ja mantojumu pieņem ar inventāra tiesībām, mantinieks ir atbildīgs par parādiem tikai tiktāl, ciktāl tos sedz no mantojuma gūtie ieņēmumi. Viņš nav personiski atbildīgs.

9 Kādi dokumenti un/vai informācija parasti vajadzīga nekustamā īpašuma reģistrācijai?

Mantojuma apliecību var reģistrēt nekustamā īpašuma publiskajā reģistrā (*openbaar register van onroerend goed*). Lai nodotu citai personai kontroli pār nekustamo īpašumu vai tiesības uz nekustamo īpašumu, ir nepieciešams atsevišķs notariāls akts.

9.1 Vai pārvaldnieka iecelšana ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma? Ja tā ir obligāta vai obligāta pēc pieprasījuma, kādi pasākumi ir jāveic?

Nīderlandes tiesību akti neparedz mantojuma pārvaldnieka (*beheerder van de nalatenschap*) obligātu iecelšanu.

9.2 Kas ir tiesīgs izpildīt mirušā pēdējās gribas rīkojumu un/vai pārvaldīt mantojumu?

Testatori (*erflaters*) var iecelt sava testamenta izpildītāju, kas var likvidēt mantojumu. Ja mantojums tiek pieņemts ar inventāra tiesībām, tiesa var iecelt īpašu mantojuma pārvaldnieku (*speciale beheerder*).

9.3 Kādas ir pārvaldnieka pilnvaras?

Testamentā norādītajam izpildītājam parasti ir ierobežotas pilnvaras saskaņā ar Civillikuma 4:144. pantu. Izpildītājs var pārvaldīt mantojumu un kārtot ar mantojumu saistītās parādsaistības. Testatori var piešķirt izpildītājam papildu tiesības, piemēram, nodot mantojuma mantu bez mantinieku atļaujas. Ja izpildītājs ir iecelts kā īpašais izpildītājs (*speciale executeur*) (pilnvarotā persona mantojuma likvidācijai (*afwikkelingsbewindvoerder*)), izpildītājs var nodot mantu un pieņemt visus ar mantojuma sadali saistītos lēmumus.

10 Kādus dokumentus, kas apliecina labuma guvēju statusu un tiesības, saskaņā ar valsts tiesību aktiem parasti izsniedz tiesvedības laikā mantošanas lietās vai tās beigās? Vai tiem ir konkrēts pierādījuma spēks?

Mantinieki var noslēgt sadales aktu (*akte van verdeling*). Dokuments kļūst par notariālu aktu, ja to ir sagatavojis notārs. Šāds dokuments ir nepieciešams mantinieka rīcībnespējas gadījumā (saistībā ar to, ka mantinieks ir nepilngadīga persona, vai saistībā ar maksātnespējas administrēšanu / sanāciju tiesas uzraudzībā (*curatele/bewindvoering*). Nīderlandē notariāls akts ir nepieciešams, lai nodotu nekustamo īpašumu vai tiesības uz nekustamo īpašumu (sk. atbildi uz 7. jautājumu). Visos citos gadījumos mantojuma sadales akts nav nepieciešams. Mantojuma apliecība ir pietiekams pamatojums mantas, piemēram, bankas kontos esošo līdzekļu un cita kustamā īpašuma, nodošanai.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 27/12/2024

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.